

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ตำบลหนองโดน อำเภอจตุรัส
จังหวัดชัยภูมิ

The Development of Creative Product from Solid Waste Nongdon Sub-District, Chatturat District, Chaiyaphum Province

สำราญ วานนท์

Samran Wanon

รจนา เมืองแสน

Rojjana Muangsan

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Faculty of Business Administration, Chaiyaphum Rajabhat University

E-mail : samran@cpru.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 2 พฤษภาคม 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 15 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย และ 2) ศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ในตำบลหนองโดน อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 384 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลหนองโดน จากการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการนำของพลาสติกเครื่องดื่มสำเร็จรูปและหลอดพลาสติกมาสร้างผลิตภัณฑ์กระเป๋าหรือตะกร้าจำหน่ายสร้างรายได้เสริมให้ครอบครัวและลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งเป็นภาระต่อการจัดเก็บ 2) การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าถือ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญด้านความสะดวกสบายในการใช้อยู่ในระดับมาก (= 4.42) ด้านหน้าที่ใช้สอย และ ด้านความสวยงามอยู่ในระดับมาก (= 4.37) เท่ากัน
คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์, สร้างสรรค์, ขยะมูลฝอย

ADSTRACT

The purposes of this study were to study 1) creative products of solid waste and 2) the satisfaction with the creative products of solid waste in Nong Don Subdistrict, Chatturat District, Chaiyaphum Province. The sample group was 384 households in Chaiyaphum Province by purposive sampling. Data were collected

with questionnaires during March 2023. The data were analyzed by statistics, frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research results showed that 1) a study of creative products of solid waste from public participate in Nong Don Subdistrict caused the learning process to make bags or baskets out of plastic sachets of instant drinks and plastic straws for sale to make additional income for family and to reduce the amount of waste causing a management problem 2) a study of satisfaction with handbag products found that the convenience of using was so high ($=4.42$) and the using functions and the beauty of the products were at the same high level ($= 4.37$).

Keywords: Products, Creative, Solid Waste,

บทนำ

จากปัญหาของขยะมูลฝอยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยตรงทั้งในชุมชนเมืองและชนบท ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอย และการปลูกฝังจิตสำนึก ในการมีส่วนร่วมแก่ชุมชน โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ บริหารจัดการขยะ เพื่อให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้และเกิดจิตสำนึกที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งประชาชนในชุมชนมีอิทธิพลในการกระตุ้นจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบขยะมูลฝอย ประชาชนทุกคนในชุมชนจึงควรมีความตระหนักในการลดปริมาณขยะมูลฝอยมากกว่าการพึ่งพาการกำจัดขยะมูลฝอยจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว ทำอย่างไรที่จะรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนทุกคนร่วมด้วยช่วยกันในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ให้เหลือน้อยที่สุด

ข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร เครื่องมือ และขาดองค์ความรู้ที่ เหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ขาดประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งไม่สามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ครบวงจร ตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ ทำให้ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของ องค์กรบริหารส่วนตำบลที่ไม่มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต้องแบกรับภาระในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยตนเอง (Pollution Control Department, 2018) ส่วนใหญ่มีการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง เช่น เผาทำลายกลางแจ้ง นำไปกองทิ้งในพื้นที่สาธารณะ และลักลอบทิ้งลง แหล่งน้ำส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน พื้นที่การเกษตรเสื่อมโทรมไม่สามารถปลูกพืชได้ เกิดความไม่เป็น ระเบียบเรียบร้อย และเป็นเหตุทำให้เกิดปัญหาการร้องเรียน

ตำบลหนองโดนตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอจัตุรัสตามถนนหมายเลข 2179 สายจัตุรัส – บำเหน็จณรงค์ ห่างจากจังหวัดชัยภูมิประมาณ 45 กิโลเมตร เนื้อที่ 69 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 5,717 คน จำนวนครัวเรือน 1,891 ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย 83.13 คนต่อตารางกิโลเมตร ข้อมูลพื้นฐาน ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2564 (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน, 2564) จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ นายสุรชาติ โฝยขุนทด ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ได้กล่าวว่าจากปัญหาที่ประชาชนชาวบ้านร้านหญ้า ตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ รวมตัวคัดค้านการเปิดบ่อขยะในพื้นที่ดินหน้าคัดค้านการเปิด

บ่อขยะในพื้นที่เพราะตลอด 10 ปีที่ผ่านมา ประชาชนต้องทนดมกลิ่นเหม็นของขยะที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน เก็บรวบรวมจากหมู่บ้านต่าง ๆ มาเททิ้งกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (7 สีช่วยชาวบ้าน, 2564) ทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดนได้แก้ปัญหาโดยการบริหารจัดการขยะมูลฝอยจากชุมชน ด้วยการนำขยะที่จัดเก็บได้ไปทิ้งยังบริษัทเอกชนที่ตั้งอยู่ ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ ที่เปิดให้บริการค่าใช้จ่ายเป็นจำนวน 749 บาทต่อตัน รวมระยะทางไปกลับแต่ละครั้งประมาณ 120 กิโลเมตร ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายอย่างอื่น ๆ รวมไปถึงค่าน้ำมันเชื้อเพลิง กำหนดเวลาในการจัดเก็บและนำไปทิ้งสัปดาห์ละ 2 ครั้ง จากสภาพปัญหาดังกล่าวทีมผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องทิ้งและพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ในตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ในตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ในตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านพื้นที่ ตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การวิจัยดำเนินการตามวิธีการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้
 - ระยะที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย
 - ระยะที่ 2 พัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย จากการศึกษาในระยะที่ 1 เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจชุมชนจากขยะมูลฝอย
3. ด้านระยะเวลา ระหว่างปี 2564 – 2566

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือจากการทบทวนวรรณกรรม มาปรับข้อความบางส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ศึกษาในครั้งนี้ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคในรูปแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. สถานที่ทำการวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มพัฒนาอาชีพ โดยทำการเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยเลือกกลุ่มชาวบ้านหนองโดน ตำบลหนองโดนร่วมกันดำเนินงานในการขับเคลื่อนกลุ่ม และขยายผลสู่กลุ่มจำนวนประชากร 20 คนหรือมากกว่า
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริโภคสำหรับประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงานห้างร้านบริษัท ประชาชน ในจังหวัด

ชัยภูมิ จำนวน 384 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณสูตรของ ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2557: 46) โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด นำมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบ (Coding Form) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ และให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดระดับค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
3. นำข้อมูลมาบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหา ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคในรูปแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ (Likert) แบ่งระดับการ วัดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
มาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

นำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) คือ

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจ มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษารวบรวมข้อมูล และการสำรวจพื้นที่และสำรวจวัสดุเหลือทิ้ง ในชุมชนตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เป็นการสำรวจข้อมูล และพื้นที่จริงเบื้องต้น คัดเลือกกลุ่มขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ วิเคราะห์คุณสมบัติของขยะมูลฝอยนั้น เพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างงานออกแบบผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ คณะผู้วิจัยได้วางกรอบแนวความคิดการออกแบบ (Concept) เพื่อกำหนดทิศทางการ ออกแบบ คือ การนำทรงธรรมชาติ และรูปทรงเรขาคณิต มาใช้ในการออกแบบ โดยคำนึงถึงความ เหมาะสมกับประเภทของขยะมูลฝอย

คำนึงถึงประโยชน์ใช้สอย (Function) รูปแบบ ความสวยงาม ที่สอดคล้องกับการใช้งานได้จริง ราคาต้นทุนในการผลิต ราคาที่จะจัดจำหน่าย

ขั้นตอนที่ 3 สร้างต้นแบบ (Prototype) ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการผลิตและสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ ซึ่งออกมาเป็นรูปทรงตามแบบที่ต้องการร่วมกับการใช้ขยะมูลฝอยตามที่กำหนด และนำผลิตภัณฑ์ต้นแบบไปทดสอบการใช้งาน เพื่อประเมินผลิตภัณฑ์ ตามประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ ด้านรูปแบบ ความเหมาะสม หน้าที่ใช้ สอย ความสวยงาม ความแข็งแรง ทนทาน และความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ และปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 3 คน ที่มีความเชี่ยวชาญด้าน 1) ด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ 2) ด้านการตลาด 3) ด้านสถาปัตยกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิแสดง ความคิดเห็นแบบปลายเปิด เสนอความคิดเห็นแบบอิสระ เพื่อนำทำการปรับปรุงผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มเป้าหมายโดยการใช้แบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 5 ถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ชุมชนตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ขั้นตอนที่ 6 สรุปและประเมินผล

สรุปผลการวิจัย

1. การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์สู่ชิ้นงานจริง

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์สู่ชิ้นงานจริง โดยใช้กรอบแนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ ด้านการเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือทิ้งหรือขยะมูลฝอย ถือเป็นงานสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านและชุมชน เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลดปัญหาขยะตกค้างในชุมชน ในการศึกษาวิจัยนี้ที่ทีมวิจัยได้ลำดับขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

1.1 ขั้นตอนคัดเลือกวัสดุเหลือทิ้งหรือขยะมูลฝอยจากการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนจำนวน 2 ประเภท ได้แก่ 1) ซองพลาสติกเครื่องดื่มสำเร็จรูป และ 2) หลอดพลาสติก ซึ่งวัสดุเหล่านี้ไม่สามารถนำไปขายแบบซังกิโกลรัมหรือนำไปใช้ใหม่ (Reuse) ได้ รวมไปถึงการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ต้องใช้เครื่องมือที่มีต้นทุนสูง

ภาพที่ 1 วัสดุเหลือทิ้งและเครื่องมือพัฒนาผลิตภัณฑ์

ที่มา: สำราญ วานนท์ และคณะ, 2566

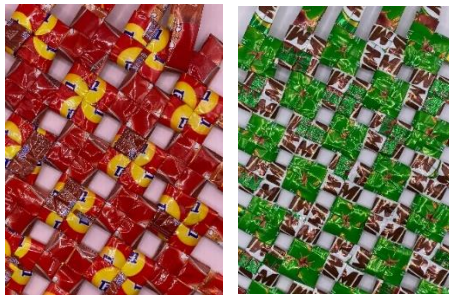
1.2 ขั้นตอนออกแบบรูปทรงก่อนนำไปประกอบเป็นผลิตภัณฑ์ตามต้องการ ขั้นตอนนี้ผู้สร้างผลิตภัณฑ์สามารถออกแบบได้ตามจินตนาการ

ภาพที่ 2 การออกแบบชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์

ที่มา: สำราญ วานนท์ และคณะ, 2566

1.3 ชิ้นประกอบเป็นผลิตภัณฑ์ตามต้องการ ขั้นตอนนี้ผู้สร้างผลิตภัณฑ์สามารถสร้างตามรูปทรงเรขาคณิต

ภาพที่ 3 ประกอบแบบชิ้นส่วนเป็นรูปทรงเรขาคณิตของผลิตภัณฑ์

ที่มา: สำราญ วานนท์ และคณะ, 2566

ภาพที่ 4 ผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จพร้อมจำหน่าย

ที่มา: สำราญ วานนท์ และคณะ, 2566

1.4 ขั้นตอนการถ่ายทอดกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์สู่ชุมชน เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2566 ทีมผู้วิจัยได้จัดโครงการอบรมถ่ายทอดความรู้ “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย” โดยมีผู้ร่วมโครงการจากประชาชนหมู่บ้านหนองโดนจำนวน 20 คน เข้าร่วมอบรมสู่การลงมือปฏิบัติจริง ผลจากการที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นเริ่มจากการร่วมกันคัดเลือกวัสดุเหลือทิ้งที่เป็นปัญหาและความเป็นไปได้ในการ ออกแบบร่วมกับนักวิจัย รวมถึงการแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะของชุมชน ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกระบวนการถ่ายทอดความรู้และลงมือปฏิบัติของชุมชนจะนำไปทำการจำหน่ายบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่อไป

ภาพที่ 5 การถ่ายทอดกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์สู่ชุมชน
 ที่มา: สำราญ วานนท์ และคณะ, 2566

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย นำเสนอดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เพื่ออธิบายถึงลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ย จำนวน 384 คน จะใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percent) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พบว่า

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.50 ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 18-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.93 รองลงมาคืออายุ 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.78 และน้อยที่สุดคืออายุ ต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.04

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 79.43 รองลงมาจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.33 และจบการศึกษาที่น้อยที่สุดคือต่ำกว่า ประถมศึกษาหรือไม่ได้เรียน คิดเป็นร้อยละ 2.08

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 33.33 รองลงมาเป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.44 และอาชีพที่น้อยที่สุดคืออาชีพผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.08

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.02 รองลงมารายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.48 และที่น้อยที่สุดคือ มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.81

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์โดยภาพรวม ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) แยกออกเป็น 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านหน้าที่ใช้สอย 2) ด้านความสะดวกสบายในการใช้ และ 3) ด้านความสวยงาม ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์

ระดับความพึงพอใจรายด้าน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1 ด้านหน้าที่ใช้สอย	4.37	.53	มาก
2 ด้านความสะดวกสบายในการใช้	4.42	.53	มาก
3 ด้านความสวยงาม	4.37	.57	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	.52	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งจากวัตถุประสงค์ข้อที่

1) ศึกษาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ในตำบลหนองโดน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ การศึกษาเอกสารข้อมูลและการสำรวจขยะมูลฝอยในพื้นที่จะพบว่ามีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยแยกขยะมูลฝอยประเภทที่สามารถนำไปจำหน่ายออกไปเพื่อรอการจำหน่าย ส่วนที่เหลือตัวอย่าง พลาสติก ซองเครื่องดื่มสำเร็จรูป หลอดพลาสติก จะถูกนำไปทิ้งถึงขยะเพื่อรอการเก็บของหน่วยงาน เมื่อพิจารณาด้านต้นทุนและความเหมาะสมปรากฏว่าการนำของเครื่องสำเร็จรูปมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์เป็นตะกร้าจะเหมาะสมที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรสุตา ขวัญสุวรรณ และสาทิณี วัฒนกิจ 2563) ได้ทำการศึกษาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือทิ้งสู่ผลิตภัณฑ์ออกแบบตกแต่ง และแฟชั่น: ชุมชนต้นแบบเทศบาลเมืองเขารูปช้าง พบว่าความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน 10 ชั้นและผลิตภัณฑ์แฟชั่น 10 ชั้น ที่ผลิตจากวัสดุเหลือทิ้งด้านความคิดสร้างสรรค์นำใช้งาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญร้อยละ 51.80 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนของตำบลหนองโดน ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการนำขยะมูลฝอยมาสร้างผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ มีความคิด สร้างสรรค์ที่จะพัฒนาการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ตะกร้าจำหน่ายสร้างรายได้เสริมให้ครอบครัวและลด ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องทิ้งเป็นภาระต่อการจัดเก็บขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธงชัย ทองมา และจิตราวดี รุ่งอินทร์ กันกา 2563) ได้ทำการศึกษาการบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของชุมชน โดยการจัดการขยะเหลือใช้ เพื่อยกระดับรายได้ ให้กลุ่ม ผู้สูงอายุและชุมชน กรณีศึกษา ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พบว่า กลุ่ม ผู้สูงอายุและชุมชนเกิดทักษะ มีความรู้ และพัฒนาการเกี่ยวกับการจัดการขยะเหลือใช้ทำให้กลายเป็น วิทยากร สอนชาวบ้านในชุมชนได้

2) ศึกษาความพึงพอใจผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะว่าผลิตภัณฑ์ที่มีการพัฒนาจากขยะมูลฝอยเชิง สร้างสรรค์ในรูปแบบตะกร้าเอนกประสงค์รูปทรงต่าง ๆ ซึ่งมีความสวยงาม แปลกใหม่ ราคาเหมาะสม มีเอกลักษณ์ และสามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนารัตน์ เดชกุลทองและคณะ (2565) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นบ้านของกลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าไหม บ้านเสี้ยวน้อย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากขยะมูลฝอย ตำบลหนองโดน อำเภอ จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ด้านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ควรมีกลุ่มเยาวชนในชุมชนตำบลหนองโดนเข้ามาเรียนรู้กระบวนการแนวคิดด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต และสร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

2) ด้านความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดนควรส่งเสริมให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์สำหรับการขึ้นรูป/แบบผลิตภัณฑ์

3) ด้านผลิตภัณฑ์จากประชาชนหน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมช่องทางการจำหน่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์ที่จะสามารถนำไปจดมาตรฐานผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

7 สีช่วยชาวบ้าน. (2564). [ออนไลน์]. ชาวบ้านคัดค้านการเปิดบ่อขยะในพื้นที่ทนมกลิ่น เหม็นกว่า 10 ปี จ.ชัยภูมิ. [สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2564]. จาก https://news.ch7.com/detail/480266?fbclid=IwAR1ou-Z-l8-lGcwFRd90wWnhZRiG1_5tAGcY-q5osvB09UeuDJCCKPldzHI.

ธงชัย ทองมา และ จิตราวดี รุ่งอินทร์ กันกา. (2563). การบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของชุมชน โดยการจัดการขยะเหลือใช้ เพื่อยกระดับรายได้ ให้กลุ่มผู้สูงอายุและชุมชน กรณีศึกษา ตำบลคลองโยง อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. ในการประชุม วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏวิจัย ครั้งที่ 6 (น. 60 - 70). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. นนทบุรี: เอส. อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พนารัตน์ เดชกุลทอง, เตือนเพ็ญพร ชัยภักดี, และสามารถ สินทร. (2565). ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อ

ผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มอาชีพสตรีทอผ้าไหมบ้านเสี้ยวน้อย อำเภอเมือง

จังหวัดชัยภูมิ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ปีที่ 10 ฉบับที่ 1, หน้า 67 – 81.

วรสุดา ขวัญสุวรรณ และสาทิณี วัฒนกิจ. (2563). การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือทิ้งสู่ผลิตภัณฑ์ออกแบบตกแต่ง และแฟชั่น: ชุมชนต้นแบบเทศบาลเมืองเขารูปช้าง. *รายงานวิจัย*, สงขลา : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน. (2564). [ออนไลน์]. สภาพทั่วไป. [สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2564]. จาก <https://www.nongdon-sao.go.th/condition.php>

Pollution Control Department. (2018). Thailand State of Pollution Report 2018.